

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA do Umowy Ramowej „Ochrona Prawna Pojazdów Pekao Leasing” nr PEKAO LEASING/2016	Numer paragrafu lub innej jednostki redakcyjnej w OWU, który reguluje dane zagadnienie
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	§ 3; § 4; § 5; § 7; § 10; § 12; § 18; § 19.
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia;	§ 3 ust. 2 pkt 1 lit a i d; § 3 ust. 2 pkt 2; § 3 ust. 2 pkt 4-5; § 3 ust. 3-4; § 5 ust. 2; § 6; § 7; § 9 ust. 1-2; § 11; § 17; § 18 ust. 1-2.
3. Koszty oraz wszelkie inne obciążenia potrącane ze składek ubezpieczeniowych	Brak

Informacja powyższa stanowi integralną część umowy ubezpieczenia, wydana jest zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
do Umowy Ramowej
„Ochrona Prawna Pojazdów Pekao Leasing”
nr PEKAO LEASING/2016

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia, mają zastosowanie wyłącznie do umów ubezpieczenia zawieranych w wykonaniu umowy ramowej zawartej przez D.A.S. Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A. z siedzibą: ul. Wspólna 25; 00-519 Warszawa, a „PEKAO LEASING” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Grzybowska 53/57.
2. Umowa ramowa określa sposób ustalania i opłacania składki ubezpieczeniowej, szczegółowe zasady ustalania okresu ubezpieczenia i początku odpowiedzialności Ubezpieczyciela, tryb i warunki wypowiedzenia, a także sposób wykonywania umowy ubezpieczenia w zakresie obsługi wypadków ubezpieczeniowych.

OSOBY UBEZPIECZONE

§ 2

1. Na podstawie umowy ubezpieczenia, Ubezpieczonymi mogą być:
  - 1) posiadacz pojazdu objętego ochroną ubezpieczeniową (Korzystający),
  - 2) właściciel pojazdu (Finansujący),
  - 3) kierowcy uprawnieni do używania pojazdu, o którym mowa w pkt 1-2),
  - 4) pasażerowie uprawnieni do wspólnej jazdy w pojeździe, o którym mowa w pkt 1-2).
2. Ubezpieczonym, o którym mowa w pkt 1), może być wyłącznie podmiot, który zawarł z Finansującym umowę leasingu pojazdu mechanicznego.
3. W razie śmierci osoby objętej ubezpieczeniem w następstwie zdarzenia pozostającego w związku z posiadaniem lub użytkowaniem pojazdu, ochrona ubezpieczeniowa w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych związanych ze śmiercią osoby objętej ubezpieczeniem obejmuje jej spadkobierców.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA ORAZ RODZAJE ŚWIADCZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest zapewnienie reprezentacji prawnych interesów Ubezpieczonego i ponoszenie kosztów z tym związanych, na zasadach i w zakresie wskazanym w ust. 2, wynikających z posiadania lub użytkowania pojazdu mechanicznego (zwanego dalej pojazdem), objętego ubezpieczeniem poprzez zgłoszenie pojazdu do ramowej umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczyciel zobowiązuje się do wysokości sumy ubezpieczenia, reprezentować prawne interesy Ubezpieczonego, a także ponieść następujące koszty, niezbędne dla reprezentowania jego interesów prawnych:

1.) koszty postępowania przed sądem, w tym:

- a.) **wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego** z tytułu zastępstwa procesowego lub obrony do wysokości stawki minimalnej, ustalonej zgodnie z odpowiednimi przepisami regulującymi wysokość wynagrodzenia za czynności adwokata lub radcy prawnego; w braku takich przepisów stosuje się odpowiednie przepisy stanowiące podstawę do zasądzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego lub obrony dla adwokata lub radcy prawnego; w braku również i takich przepisów stosuje się odpowiednio przepisy regulujące zasady ponoszenia przez państwo (Skarb Państwa) kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu; w każdym przypadku wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego lub obrony ustala się w wysokości nie wyższej niż dla adwokata lub radcy prawnego mającego siedzibę w miejscowości, w której znajduje się siedziba sądu właściwego miejscowo i rzeczowo do orzekania w sprawie w I instancji,
  - b.) **koszty sądowe wszystkich instancji,**
  - c.) **koszty procesu zasądzone na rzecz strony przeciwnej** (w tym również zasądzone przez sąd z tytułu udziału w postępowaniu karnym oskarżyciela posiłkowego),
  - d.) **koszty dojazdu Ubezpieczonego** na rozprawy w obie strony do sądów mieszczących się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, o ile stawiennictwo było obowiązkowe. Zwrot kosztów nastąpi maksymalnie do wysokości ceny biletu kolejowego w wagonie drugiej klasy. Jeśli taki środek lokomocji nie jest dostępny, ubezpieczyciel zwraca koszty maksymalnie do wysokości kosztów porównywalnego publicznego środka lokomocji (autobus, prom). W przypadku gdy miejsce przesłuchania oddalone jest o ponad 1.500 km od miejsca zamieszkania Ubezpieczonego, zwrot kosztów nastąpi maksymalnie do wysokości kosztów przelotu samolotem rejsowym w klasie ekonomicznej.
- 2.) **koszty postępowania egzekucyjnego**, w zakresie maksymalnie trzech dowolnie wybranych przedmiotów egzekucji, podjętego na podstawie jednego tytułu wykonawczego w stosunku do tego samego podmiotu, w wysokości nie większej niż łącznie 20% sumy ubezpieczenia.
  - 3.) **koszty postępowania sądu polubownego** aż do zakończenia postępowania o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego,
  - 4.) **opłaty i koszty w postępowaniu przed organami administracji państwowej i samorządowej**, łącznie z należnościami dla świadków i biegłych w tym postępowaniu oraz koszty egzekucji administracyjnej. Do zasad ustalania wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego stosuje się przepisy, o których mowa w ust. 2 pkt 1) lit. a) albo tryb wskazany w ust. 4.
  - 5.) **koszty wyceny wartości szkody w pojeździe** przez rzeczoznawcę samochodowego, w wysokości uzgodnionej uprzednio pisemnie z ubezpieczycielem,
  - 6.) **koszty notarialne**, z tytułu czynności niezbędnych dla potrzeb postępowań związanych z danym wypadkiem ubezpieczeniowym,
  - 7.) **koszty tłumaczenia dokumentów** dla potrzeb postępowań związanych z danym wypadkiem ubezpieczeniowym, w wysokości uzgodnionej uprzednio pisemnie z Ubezpieczycielem,
3. Ubezpieczyciel, poza świadczeniami wymienionymi w ust. 2, zobowiązuje się ponieść **koszty poręczenia majątkowego**, przewidzianego w prawie karnym dla uniknięcia tymczasowego aresztowania, do 20 % sumy ubezpieczenia, gdy poręczenie

majątkowe jest płatne na rzecz organów znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub do wysokości 30 % sumy ubezpieczenia, gdy jest płatne na rzecz organów znajdujących się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zwrot kosztów poręczenia majątkowego następuje na zasadach określonych w § 20.

4. Zasady ustalania wysokości kosztów ponoszonych przez ubezpieczyciela, określone w ust. 2 stosuje się także do wypadków ubezpieczeniowych podlegających jurysdykcji sądów państw obcych.
5. W przypadku, jeżeli wysokość kosztów, o których mowa w ustępach powyższych, nie wynika z przepisów prawnych, koszty pokrywane są w wysokości ustalonej w porozumieniu z Ubezpieczycielem i zagwarantowanej na piśmie przez Ubezpieczyciela.

WYPADEK UBEZPIECZENIOWY

§ 4

1. Wypadkiem ubezpieczeniowym uzasadniającym udzielenie świadczenia ubezpieczeniowego jest:
  - 1.) **przy dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych** [*ochrona przy dochodzeniu odszkodowań*] – powstanie szkody, gdzie za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego uznaje się dzień powstania szkody,
  - 2.) **w postępowaniu karnym oraz w postępowaniu w sprawie o wykroczenie** [*ochrona w prawie karnym oraz w prawie wykroczeń*] oraz **w postępowaniu** związanym z bezzasadnym zatrzymaniem prawa jazdy lub dowodu rejestracyjnego, naruszenie lub podejrzenie o naruszenie przepisów prawa, gdzie za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym nastąpiło to faktyczne lub domniemane naruszenie,
  - 3.) **przy dochodzeniu roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia** [*ochrona w sporach z umów ubezpieczenia*] – wystąpienie szkody lub innego wypadku przewidzianego w umowie ubezpieczenia zawartej z innym ubezpieczycielem, gdzie za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym zaistniała szkoda lub inny wypadek ubezpieczeniowy,
  - 4.) **przy dochodzeniu roszczeń z umów innych niż umowy ubezpieczenia** [*ochrona w sporach umownych*] - pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie umowy lub przepisów prawa, w tym również naruszenie pozostające w związku z popełnieniem czynu niedozwolonego. Za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym nastąpiło pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie umowy lub przepisów prawa poprzez działanie lub zaniechanie którejkolwiek ze stron lub osobę trzecią, w szczególności, jeżeli doszło do powstania, zmiany lub wygaśnięcia prawa podmiotowego lub stosunku prawnego. Jeżeli czyn niedozwolony, z którego szkoda wynikała, stanowił niewykonanie lub nienależyte wykonanie istniejącego uprzednio zobowiązania (umowy zawartej z ubezpieczającym), przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy jest sporem umownym,
  - 5.) **w przypadku gdy ubezpieczony potrzebuje porady prawnej** [*ochrona w zakresie porad prawnych*] – zdarzenie, które powoduje lub wkrótce spowoduje zmianę sytuacji prawnej ubezpieczonego, gdzie za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym zaistniało zdarzenie, które pociąga za sobą zmianę sytuacji prawnej ubezpieczonego lub dzień, w którym wystąpienie zmiany stało się oczywiste.
2. Przez poradę prawną rozumie się czynność polegającą na zapewnieniu przez ubezpieczyciela uzyskania informacji w formie ustnej na temat stanowiska ubezpieczyciela dotyczącego możliwości postępowania w przypadku zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego i ustalenia dalszego kierunku działań, mających na celu ograniczenie rozmiarów wypadku ubezpieczeniowego.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych przed dniem rozpoczęcia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub pozostających w związku przyczynowym ze zdarzeniem, które wystąpiło przed tym dniem.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 5

1. Zakres ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2, obejmuje udzielenie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku:
  - 1.) **dochodzenia roszczeń odszkodowawczych** z tytułu szkody na osobie lub mieniu, wyrządzonej czynem niedozwolonym,
  - 2.) **obrony przed sądem w postępowaniach karnych** z tytułu naruszenia lub podejrzenia o naruszenie przepisów dotyczących przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji,
  - 3.) **obrony przed sądem w sprawach o wykroczenie** z tytułu naruszenia lub podejrzenia o naruszenie przepisów dotyczących wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji,
  - 4.) **dochodzenia roszczeń wynikających z umów ubezpieczenia** zawartych z innymi ubezpieczycielami,
  - 5.) **reprezentacji w postępowaniach związanych z niezgodnym z prawem zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego,**
  - 6.) **reprezentacji w postępowaniach związanych z niezgodnym z prawem zatrzymaniem prawa jazdy,**
  - 7.) **sporów powstałych na tle umów dotyczących pojazdu,** wynikających z niewykonania lub nienależytego wykonania tych umów (w tym umów ubezpieczenia), prowadzonych za wiedzą i zgodą finansującego (*Leasingodawcy*),
  - 8.) **koszty sądowej obrony interesów prawnych w sprawach podatkowych i celnych** związanych z pojazdem.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje pokrycia kosztów sporządzenia i wniesienia wniosku o uchylenie mandatu karnego, jeżeli wysokość grzywny nałożonej w drodze mandatu karnego, albo innej opłaty za naruszenie przepisów prawa, nie przekracza 0,5 % sumy ubezpieczenia.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 6

Odpowiedzialność ubezpieczyciela nie obejmuje:

- 1.) wypadków ubezpieczeniowych powstałych w bezpośrednim lub pośrednim związku z wydarzeniami wojennymi, atakami terrorystycznymi, katastrofami, rozruchami i niepokojami społecznymi, strajkami, szkodami nuklearnymi lub genetycznymi,
- 2.) roszczeń pomiędzy ubezpieczonym a ubezpieczycielem,
- 3.) dochodzenia roszczeń Ubezpieczonego przeciwko Ubezpieczającemu,
- 4.) dochodzenia roszczeń, które zostały przeniesione na Ubezpieczonego w drodze przelewu (cesji wierzytelności) albo kosztów, do poniesienia których zobowiązana jest inna osoba niż Ubezpieczony,
- 5.) wypadków ubezpieczeniowych dotyczących zdarzeń powstałych w związku z prowadzeniem pojazdu bez wymaganego zezwolenia, dokumentów pojazdu lub ważnych uprawnień do kierowania pojazdem, a także spraw dotyczących prowadzenia pojazdu niesprawnego technicznie albo nieposiadającego aktualnych badań technicznych lub który nie był dopuszczony do ruchu, jeżeli miało to wpływ na powstanie wypadku ubezpieczeniowego,

- 6.) umyślnych przestępstw lub wykroczeń skarbowych, związanych z faktycznym lub domniemanym naruszeniem przepisów podatkowych, celnych lub przepisów regulujących inne zobowiązania o charakterze publicznoprawnym,
- 7.) wypadków ubezpieczeniowych, do których doszło w związku z udziałem lub przygotowaniem do udziału w zawodach motorowych lub akrobatycznych,
- 8.) spraw dotyczących naruszenia lub podejrzenia o naruszenie przepisów określających warunki wykonywania przewozu lub transportu drogowego, w szczególności przepisów o czasie pracy kierowców albo dotyczących opłat za przejazd autostradą lub drogą ekspresową oraz spraw dotyczących naruszenia zakazu postoju, zakazu zatrzymywania się albo parkowania w sposób niezgodny z przepisami,
- 9.) wypadków ubezpieczeniowych dotyczących pojazdu, który nie jest pojazdem mechanicznym, poruszającym się po lądzie lub wodzie,
- 10.) spraw dotyczących zdarzeń nie wymienionych w zakresie ubezpieczenia, określonym w § 5, oraz kosztów, które nie zostały przednio zaakceptowane przez ubezpieczyciela, a także kosztów nie wymienionych w §

ZAKRES TERYTORIALNY OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

§ 7

Ochroną ubezpieczeniową objęte są wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe na terenie Europy w sensie geograficznym oraz w państwach leżących w obrębie basenu Morza Śródziemnego.

OKRES UBEZPIECZENIA

§ 8

1. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową pojazdy mechaniczne przez okres 12 miesięcy liczony od dnia rozpoczęcia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo na okres trwania umowy leasingu.
2. Okres ubezpieczenia określany jest w certyfikacie ubezpieczenia.
3. Ochrona ubezpieczeniowa w stosunku dodanego Ubezpieczonego wygasa:
  - 1) z upływem okresu ubezpieczenia,
  - 2) z chwilą kradzieży ubezpieczonego pojazdu lub wystąpienia szkody całkowitej, z tym, że uprawnionemu przysługują w związku z tym zdarzeniem wszelkie prawa wynikające z umowy ubezpieczenia,
  - 3) z chwilą rozwiązania lub zakończenia umowy leasingu,
  - 4) z chwilą przeniesienia własności ubezpieczonego pojazdu na dotychczasowego użytkownika, chyba że przeniesienie nastąpi łącznie z przekazaniem uprawnień wynikających z umowy ubezpieczenia.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 9

1. Suma ubezpieczenia wynosi 250.000 PLN.
2. Suma ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3, stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu każdego wypadku ubezpieczeniowego.
3. Jeżeli kilka wypadków ubezpieczeniowych wynika z jednego zdarzenia i pozostaje ze sobą w związku czasowo-przyczynowym, wówczas suma ubezpieczenia jest wspólna dla wszystkich wypadków ubezpieczeniowych.

OBOWIĄZKI W RAZIE WYSTĄPIENIA WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO

§ 10

1. W przypadku wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczony niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego, zobowiązany jest zgłosić go pisemnie Ubezpieczycielowi i jednocześnie udzielić Ubezpieczycielowi wyczerpujących i zgodnych z prawdą informacji o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym oraz przedłożyć wszystkie posiadane dokumenty i inne dowody dotyczące wypadku ubezpieczeniowego.
2. Ubezpieczony ma obowiązek niezwłocznie przekazać wymagane przez ubezpieczyciela dokumenty, dowody, informacje lub wyjaśnienia, związane z prowadzonym przez Ubezpieczyciela postępowaniem, a także niezwłocznie, nie później niż w tym samym dniu, poinformować ubezpieczyciela o każdej okoliczności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części.
3. Ubezpieczony jest zobowiązany do uzgadniania z ubezpieczycielem w formie pisemnej wszelkich czynności, które powodują lub mogą powodować powstanie kosztów wynikających z zaistniałych wypadków ubezpieczeniowych oraz do niepodjęmowania czynności, które przyczyniałyby się do ich nadmiernego zwiększenia. W przypadku zaistnienia konieczności poniesienia kosztów, o których mowa w § 3, Ubezpieczony jest zobowiązany przed ich zapłatą do uzyskania uprzedniej pisemnej akceptacji ubezpieczyciela.
4. Ubezpieczony zobowiązuje się, że nie spowoduje utraty prawa ubezpieczyciela do żądania zwrotu poniesionych przez niego kosztów w całości lub w części, w szczególności zobowiązuje się nie zawierać umowy, cofać lub dokonywać zmiany powództwa bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody ubezpieczyciela.
5. Ubezpieczony na wniosek ubezpieczyciela jest zobowiązany informować o przebiegu i stanie sprawy sądowej oraz przekazywać związane ze sprawą pisma procesowe lub inne dokumenty.
6. W przypadku dochodzenia roszczeń Ubezpieczony jest ponadto zobowiązany:
  - 1.) przed wytoczeniem powództwa przed sąd umożliwić ubezpieczycielowi przeprowadzenie przedsądowego postępowania wyjaśniającego, zmierzającego do ustalenia wszystkich okoliczności wypadku ubezpieczeniowego oraz korzystnego dla Ubezpieczonego zakończenia sprawy,
  - 2.) przed wytoczeniem powództwa przed sąd, jak również przed wniesieniem środka odwoławczego lub innego środka zaskarżenia od orzeczenia sądu, uzyskać akceptację ubezpieczyciela w przedmiocie udzielenia gwarancji pokrywania kosztów procesu w toku danej instancji. Przed wniesieniem środka odwoławczego od orzeczenia sądu Ubezpieczony zobowiązany jest zwrócić się do ubezpieczyciela o powyższą akceptację w terminie nie krótszym niż 5 dni przed upływem terminu dla wniesienia środka odwoławczego,
  - 3.) wstrzymać się z wytoczeniem powództwa przed sąd do czasu prawomocnego zakończenia toczącego się już innego postępowania sądowego, jeżeli jego wynik może mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu, a niezwłoczne wniesienie sprawy na drogę sądową nie jest uzasadnione przedawnieniem roszczenia lub upływem terminu zawitego.

§ 11

Jeżeli Ubezpieczony lub jego adwokat albo radca prawny nie wykonał obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia, w szczególności naruszył postanowienia § 10 powodując utratę prawa do uzyskania zwrotu kosztów procesu, ubezpieczyciel może odmówić spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego w całości lub w części, a także żądać zwrotu kosztów poniesionych w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym.

§ 12

Zgłoszenie wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczycielowi nie zwalnia Ubezpieczonego od obowiązków, jakie ma wobec innych podmiotów, w szczególności wobec innych ubezpieczycieli, jak również z obowiązków podjęcia czynności niezbędnych do zachowania możliwości dalszego dochodzenia roszczeń, w szczególności zgłoszenia roszczeń albo wniesienia środka odwoławczego lub innego środka zaskarżania od orzeczenia sądu.

ZASADY WYKONANIA I USTALANIA WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA UBEZPIECZENIOWEGO

§ 13

Po otrzymaniu zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczyciel podejmuje postępowanie wyjaśniające dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

§ 14

W toku postępowania wyjaśniającego Ubezpieczyciel ustala zasadność pokrycia kosztów dochodzenia roszczeń w aspekcie szans na korzystne dla Ubezpieczonego zakończenie sprawy. Jeżeli Ubezpieczyciel ustali, że nie ma możliwości korzystnego dla Ubezpieczonego zakończenia sprawy w całości lub w części, jest on zobowiązany niezwłocznie poinformować o tym Ubezpieczonego oraz wskazać na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego.

§ 15

1. Ubezpieczyciel działa w ramach obrony prawnie uzasadnionych interesów Ubezpieczonego w celu najkorzystniejszego dla Ubezpieczonego zakończenia sprawy.
2. Ubezpieczyciel może zostać upoważniony przez Ubezpieczonego do odbioru w jego imieniu należności pieniężnych. W takim przypadku ubezpieczyciel będzie przekazywał na wskazany przez Ubezpieczonego rachunek bankowy sumy pieniężne, które przyjmuje na rzecz Ubezpieczonego niezwłocznie, nie później jednak niż w przeciągu 14 dni od daty ich otrzymania.

§ 16

1. Ubezpieczonemu przysługuje prawo swobodnego wyboru adwokata lub radcy prawnego w zakresie obrony, reprezentowania lub wspierania jego interesów w postępowaniu sądowym.
2. Zatrudnienia adwokata lub radcy prawnego dokonuje Ubezpieczony, co potwierdza udzieleniem pełnomocnictwa albo upoważnienia do obrony i adwokat lub radca prawny ponosi w stosunku do Ubezpieczonego wyłączną odpowiedzialność za wykonanie zlecenia. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za działania lub zaniechania adwokata albo radcy prawnego. W przypadku jeżeli Ubezpieczony zrezygnuje z reprezentującego go w sprawie adwokata lub radcy prawnego Ubezpieczyciel jest zwolniony od ponoszenia kosztów kolejnego adwokata lub radcy prawnego.
3. W przypadku gdy ubezpieczony nie wskazał imiennie adwokata lub radcy prawnego, a wymagane jest niezwłoczne zaangażowanie adwokata lub radcy prawnego dla ochrony jego prawnych interesów, ubezpieczyciel jest zobowiązany do niezwłocznego wskazania adwokata lub radcy prawnego, któremu ubezpieczony zleci obsługę prawną.

§ 17

1. Jeżeli w następstwie jednego wypadku ubezpieczeniowego wystąpią roszczenia Ubezpieczonego, które jedynie w części objęte są ochroną ubezpieczeniową, ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie w zakresie kosztów dochodzenia roszczeń objętych ochroną ubezpieczeniową.
2. Ubezpieczyciel nie ponosi kosztów, które spowodowane są potrąceniem przez stronę przeciwną wierzytelności nie związanej z wypadkiem ubezpieczeniowym.
3. W przypadku gdy w postępowaniu karnym lub postępowaniu w sprawie o wykroczenie przedmiotem postępowania jest więcej niż jedno przestępstwo lub wykroczenie, odpowiedzialność ubezpieczyciela obejmuje koszty ustalone w proporcji liczby przestępstw lub wykroczeń objętych ochroną ubezpieczeniową do ogólnej liczby zarzucanych przestępstw lub wykroczeń.
4. Jeżeli w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie został wydany prawomocny wyrok uniewinniający Ubezpieczonego od zarzutu popełnienia umyślnego przestępstwa lub wykroczenia, ubezpieczyciel pokryje Ubezpieczonemu koszty obrony, do poniesienia których byłby zobowiązany zgodnie z § 3.

§ 18

1. Koszty wymienione w § 3 będą poniesione przez Ubezpieczyciela od momentu zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego, jeżeli są konieczne dla reprezentowania prawnie uzasadnionych interesów Ubezpieczonego. Koszty są konieczne, gdy dochodzenie roszczeń Ubezpieczonego jest prawnie dopuszczalne i zgodne z dobrymi obyczajami.
2. W przypadku dochodzenia roszczeń koszty są konieczne, gdy jednocześnie nie pozostają w rażącej dysproporcji do zamierzonego celu ich dochodzenia, w szczególności gdy istnieje szansa na korzystne dla Ubezpieczonego zakończenie sprawy przed sądem.
3. Koszty wymienione w § 3 są pokrywane przez Ubezpieczyciela w terminie 30 dni od daty otrzymania dokumentów potwierdzających ich zapłatę lub obowiązek zapłaty przez Ubezpieczonego. Dokumentami, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, są w szczególności faktury, rachunki albo wezwania sądów lub innych organów, a także odpisy orzeczeń sądów lub innych organów.
4. Jeżeli Ubezpieczony dokona wyboru adwokata lub radcy prawnego, który ma siedzibę poza miejscowością, w której znajduje się sąd właściwy miejscowo i rzeczowo do orzekania w sprawie w I instancji, Ubezpieczyciel zwolniony jest od obowiązku ponoszenia kosztów dojazdów adwokata lub radcy prawnego na rozprawy lub posiedzenia przed sądem, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Ubezpieczony może dokonać wyboru adwokata lub radcy prawnego, który ma siedzibę w okręgu sądu właściwego miejscowo i rzeczowo do orzekania w sprawie w I instancji, jeżeli w miejscowości, o której mowa w ust. 4, jest mniej niż czterech czynnych zawodowo adwokatów lub radców prawnych. Ubezpieczyciel zwolniony jest od obowiązku ponoszenia kosztów dojazdów adwokata lub radcy prawnego na rozprawy lub posiedzenia przed sądem, jeżeli Ubezpieczony naruszy postanowienia, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 19

1. Jeżeli ubezpieczyciel odmówi spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego w całości lub w części, ubezpieczający lub ubezpieczony może dochodzić swoich praw na drodze sądowej. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego, uposażonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. W przypadku rozbieżności stanowisk ubezpieczyciela i ubezpieczonego co do szans na korzystne dla ubezpieczonego zakończenie sprawy, w sytuacji gdy wypadek ubezpieczeniowy był objęty ochroną ubezpieczeniową, ubezpieczony może przed wystąpieniem na drogę postępowania sądowego wnioskować o sporządzenie opinii prawnych przez wskazanych po jednym - przez ubezpieczyciela i ubezpieczonego – adwokatów lub radców prawnych. W tym celu jest on zobowiązany w przeciągu 14 dni od otrzymania odmowy spełnienia świadczenia przez ubezpieczyciela, dokonać wyboru adwokata lub radcy prawnego i zlecić mu sporządzenie opinii prawnej w przedmiocie szansy na korzystne dla ubezpieczonego zakończenie sprawy. Ubezpieczyciel zobowiązany jest w terminie 14 dni od wskazania przez ubezpieczonego adwokata lub radcy prawnego dokonać wyboru swojego adwokata lub radcy prawnego oraz zlecić mu sporządzenie opinii prawnej.
3. W przypadku gdy opinie prawne, o których mowa w ust. 2 będą zgodne, stanowisko wyznaczonych przez strony adwokatów lub radców prawnych jest wiążące dla ubezpieczyciela.
4. Jeśli adwokaci lub radcowie prawni, o których mowa w ust. 2 w przeciągu 14 dni od sporządzenia obu opinii prawnych nie ustalą zgodnego stanowiska, wówczas przyjmuje się, że jest to równoznaczne z odmową spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego w całości lub w części.
5. W przypadku gdy opinie prawne, o których mowa w ust. 2 będą rozbieżne, ubezpieczyciel ponosi wyłącznie koszty sporządzenia opinii prawnej wydanej przez wskazanego przez niego adwokata lub radcę prawnego. W sytuacji gdy opinie prawne będą zgodne i będą kwestionowały stanowisko ubezpieczyciela w zakresie odmowy udzielenia świadczenia ubezpieczeniowego ubezpieczyciel ponosi także koszt opinii prawnej sporządzonej na zlecenie ubezpieczonego, jednakże do wysokości nie wyższej niż 1 % sumy ubezpieczenia.

ROSZCZENIA REGRESOWE UBEZPIECZYCIELA

§ 20

1. Roszczenia Ubezpieczonego wobec osób trzecich dotyczące zwrotu kosztów procesu lub innych kosztów poniesionych przez ubezpieczyciela przechodzą z chwilą ich poniesienia na ubezpieczyciela.
2. Ubezpieczony jest zobowiązany popierać Ubezpieczyciela w dążeniu do odzyskania poniesionych przez ubezpieczyciela kosztów oraz dostarczać ubezpieczycielowi wszelkich informacji i dokumentów, które są niezbędne do dochodzenia ich zwrotu, a także na żądanie Ubezpieczyciela pisemnie powiadomić osobę trzecią, zobowiązaną do zwrotu kosztów poniesionych lub które zostaną poniesione przez Ubezpieczyciela, o dokonanych przelewach (cesji wierzytelności) lub potwierdzić upoważnienie Ubezpieczyciela do odbioru ponoszonych kosztów.
3. Jeśli koszty należne Ubezpieczycielowi zostaną zwrócone Ubezpieczonemu, jest on zobowiązany przekazać je ubezpieczycielowi niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni.

ZGŁASZANIE REKLAMACJI

§ 21

1. Ubezpieczony może wnosić także skargi i zażalenia (reklamacje). Skargi i zażalenia należy wnosić w formie:
  - 1) w formie pisemnej - osobiście, w jednostce D.A.S. Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A. obsługującej klientów, albo przesyłką pocztową lub kurierską
  - 2) ustnie - telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce D.A.S. Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A., obsługującej klientów
  - 3) w formie elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, na podany poniżej adres poczty elektronicznej.
2. Adresy do składania reklamacji dotyczących usług ubezpieczeniowych świadczonych przez D.A.S. Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A. (pisemnie lub osobiście):
  - 1) D.A.S. Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A., ul. Wspólna 25, 00-519 Warszawa; lub adres jednostek terenowych, podane na stronie www.das.pl,
  - 2) za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres wskazany na stronie internetowej www.das.pl (reklamacje@das.pl) oraz telefonicznie: 22 453 00 00, faksem: 22 453 00 09.

§ 22

1. Strony zobowiązane są do niezwłocznego informowania się w przypadku zmiany adresu korespondencyjnego.
2. Wszystkie zawiadomienia i wyjaśnienia stron umowy wymagają formy pisemnej.

§ 23

1. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia mogą być dochodzone przed sądami według właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. Osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo wniesienia uwag do Rzecznika Finansowego.
3. Strony umowy ubezpieczenia mogą poddać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego działającego przy Komisji Nadzoru Finansowego (lub innego sądu polubownego wskazanego zgodnie przez strony) wynikające z niej spory.
4. W sprawach nie uregulowanych w niniejszych Ogólnych warunkach ubezpieczenia mają zastosowanie przepisy prawa polskiego.

§ 24

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia Grupowego wchodzi w życie z dniem 01.04.2016 i stanowią załącznik do Umowy Ramowej, wskazanej w § 1.